

อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ

วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗

ณ เมรุวัดบ้านตงครั้งใหญ่ ตำบลตงครั้งใหญ่ อำเภอกงหราวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

สิ่งที่ทำให้แม่จากเราไป...

มะเร็งชนิดนี้ ๑๐๐ คน พบ ๑ คน
หนึ่งในนั้นคือแม่

ขอขอบพระคุณแขกผู้มีเกียรติทุกท่าน ที่สละเวลามาร่วมแสดงความรักกับแม่ผู้จากเราไป แม่เป็นมะเร็งชนิดหายากและดุร้าย ทำให้แม่จากเราไปภายในเวลาไม่ถึง ๓ เดือน หลังจากที่ตรวจพบ ขอคุณพระรัตนตรัยและกุศลผลบุญที่เรามาร่วมทำพร้อมกันในวันนี้ เป็นอันส่งส่งไปถึง “คุณแม่สมบุญ ไชยงาม” ขอให้ท่านได้ประสบแต่ความสุข เจริญในมรรคผล เข้าถึงซึ่งพระนิพพานโดยเร็วเทอญ

มะเร็งไทรอยด์ชนิดดูร้าย
มะเร็งชนิดนี้ ๑๐๐ คน พบ ๑ คน หนึ่งในนั้นคือ

“ แม่ ”

มะเร็งไทรอยด์ชนิด ATC

แม่เป็นมะเร็งชนิดที่หมอโรงพยาบาลรวมแพทย์สุรินทร์ (หมอนันต์) บอกเราว่า “เป็นมะเร็งชนิดดูร้าย... ใครเป็นมะเร็งชนิดนี้ ให้นับอายุเป็นเดือน” นั่นหมายถึง ต้องจากกันไปภายใน ๑ ปี ซึ่งสืบค้นภายหลังพบว่า เกือบร้อยละร้อยของผู้ป่วยเป็นมะเร็งชนิดนี้จะมีอายุได้ไม่เกิน ๑ ปีหลังจากที่ตรวจพบ

หลังจากผ่าตัดวันแรก “หมอหัวใจ” บอกว่าหัวใจแม่เต้นเร็วผิดปกติ จึงส่งแม่ไปอยู่แผนก “ไอซียู” อยู่ที่นั่น ๒ วัน “หมอหูคอจมูก” บอกเราว่า เราโชคดีมากที่ได้ “หมอผ่าตัด” (หมอศัลยกรรม) ท่านนี้ เพราะท่านเก่งมาก วันสุดท้ายที่เราอยู่ที่รวมแพทย์ฯ เราได้คุยกับหมอผ่าตัด นอกจากท่านจะเก่งแล้วท่านยังคุยดีอีกด้วย

ช่วงเริ่มคุย “หมอผ่าตัด” บอกว่า กรณีของแม่ถือว่า “โชคดี” เพราะบางกรณีไม่สามารถผ่าตัดได้ ท่านสามารถเลาะเอาเนื้อร้ายออกได้ทั้งหมด ท่านไม่ได้บอกว่าดึงเอาต่อมพาราไทรอยด์ออกด้วย แต่ก็เป็นเรื่องธรรมดาซึ่งรู้ได้จากการค้นทางอินเทอร์เน็ตได้ง่าย ว่า การผ่าตัดมะเร็งไทรอยด์นั้นหลีกเลี่ยงการเอาต่อมพาราไทรอยด์ออกด้วยยากเพราะอยู่ติดกัน

ต่อมไทรอยด์จะมีหน้าที่สำคัญคือ การรักษาสมดุลของการเผาผลาญอาหารในร่างกาย หากฮอร์โมนไทรอยด์มากเกินไป

ร่างกายจะเผาผลาญดีเกิน ทำให้พอม กินเท่าไรก็ไม่อ้วน ในทางกลับกัน ถ้าหากต่อมไทรอยด์ผลิตฮอร์โมนน้อยเกินไป จะทำให้อ้วน ส่วนต่อมพาราไทรอยด์มีหน้าที่ควบคุมปริมาณแคลเซียมในร่างกาย หากขาดไปจะทำให้เกิดอาการชัก เกร็ง มือจับ เท้าลือค สรุปรณีของแม่คือต้องกินยาฮอร์โมนไทรอยด์ วันละ ๒ เม็ด (เม็ดหนึ่ง ๑๐๐ กรัม อีกเม็ด ๑๕๐ กรัม) และยาแคลเซียมพร้อมอาหารครั้งละ ๓ เม็ด (ขนาดเม็ดเท่านี้ว่าก้อย) ตลอดชีวิต เรื่องนี้ไม่มีปัญหา แม่กินยาเก่งมาก

ช่วงท้ายของการคุย “หมอผ่าตัด” แจ้งผลตรวจชิ้นเนื้อว่า แม่เป็นมะเร็งไทรอยด์ชนิด “ดุร้าย” ในใบแจ้งผลการตรวจเขียนว่า Anaplastic Thyroid Cancer อ่านว่า อะนาพลาสติก-ไทรอยด์-แคนเซอร์ (เรียกสั้น ๆ ว่า ATC) แนะนำให้เรารีบติดต่อไปยังศูนย์มะเร็งแห่งชาติ หรือไม่ก็ให้ไปที่โรงพยาบาลจุฬารัตน์โดยด่วน และบอกให้เรานับอายุแม่เป็นเดือน ไม่ใช่เป็นปี... ถึงวินาทีนี้ คำว่า “โชคดี” ที่หมอบอกช่วงเริ่มคุย ไร้ความหมายไปเลย ... ใจของลูกสลายแล้ว

มีคู่มือ ATC เผยแพร่ทางเว็บไซต์ แต่ปัญหาคือ ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ หากใช้คำสำคัญเป็นภาษาไทย จะได้ฉบับที่ “อาถู” ช่วยแปลให้เสร็จ ซึ่งอ่านเข้าใจได้ยาก ลักษณะที่และข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่

๑. มะเร็งชนิดนี้พบน้อยที่สุด หายากที่สุด จะพบเพียงร้อยละ ๑ ของผู้ป่วยเป็นมะเร็งไทรอยด์ (ข้อมูลผู้ป่วยในอเมริกา ในปี ๒๕๕๕) พบมากในผู้สูงอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป พบน้อยมากในเด็กหรือวัยหนุ่มสาว

๒. มะเร็งชนิดนี้ดุร้ายที่สุด (the most aggressive) โตเร็วที่สุด และกระจายเร็วที่สุด

๓. การกระจายตัวหรือเติบโตของมะเร็งชนิดนี้ไม่สามารถคาดเดาได้ ไม่เหมือนมะเร็งไทรอยด์ชนิดอื่น

๔. โอกาสรอดชีวิตของผู้ป่วยเป็น ATC น้อยมาก

๕. ยังไม่มีใครทราบสาเหตุที่แท้จริงของมะเร็งชนิดนี้
๖. ขณะที่พบว่าผู้ป่วยเป็นมะเร็งชนิดนี้ กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยทั้งหมด มะเร็งได้กระจายไปยังอวัยวะอื่นแล้ว เช่น ปอด กระดูก ฯลฯ แล้ว
๗. มะเร็งชนิดนี้ไม่กลืนสารรังสี คือ ไม่สามารถรักษาด้วยการให้กลืนสารไอโอดีน ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยวิธีการทางเคมี หรือ “คีโม”
๘. ระยะเริ่มต้น (๑-๓) มะเร็งชนิดนี้จะตรวจพบได้ยากมาก แม้จะใช้วิธีการตัด (เจาะ) ชิ้นเนื้อไปตรวจ เนื่องจากทันทีที่เริ่มเป็นมะเร็งจะแบ่งตัวอย่างรวดเร็ว

การรักษาด้วยแพทย์แผนปัจจุบัน

แม่รับประทานยาแก้คอปอกมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ตามการรักษาของหมอโรงพยาบาลประจำอำเภอ ขนาดของคอปอกโตขึ้นเพียงเล็กน้อยตลอด ๓ ปี จนช่วงเดือนมิถุนายน แม่สังเกตเห็นว่า ขนาดของคอปอกเริ่มโตขึ้น ตรวจเลือดพบอาการ “ไทรอยด์เป็นพิษ” ได้รับยากลับมากินที่บ้าน พร้อมกับ “ความรู้” ว่า หากยังมีอาการไทรอยด์เป็นพิษ จะไม่สามารถรักษาด้วยวิธีการผ่าตัดได้ และ “ความเชื่อในใจแม่” ว่า การผ่าตัดต่อไทรอยด์นั้นอันตรายมาก อาจทำให้ไม่สามารถพูดได้ตลอดชีวิต

ต้นเดือนสิงหาคม เราพาแม่มาตรวจขึ้นเนื้อที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดร้อยเอ็ด เจาะเลือด เอกซเรย์ และเอาเข็มสริงแทงเข้าไปในตุ่มคอปอกตรง ๆ แล้วนำเอาชิ้นเนื้อไปตรวจ หมอนัดเรากลับครั้งในสัปดาห์ถัดมา ผลคือ “สงสัยว่าอาจจะเป็นเนื้อร้าย” ต้องไปรักษาต่อที่ขอนแก่น โรงพยาบาลศรีนครินทร์ เนื่องจากเป็นโรงพยาบาลใหญ่ เครื่องมือทันสมัย และมีหมอเฉพาะทางที่รักษาเรื่องนี้โดยตรง

เรานัดเวลาพาแม่ไปโรงพยาบาลศรีนครินทร์โดยเร็วที่สุด และต้องไปให้ถึงเช้าที่สุด หากใครที่อยู่บ้านดงครั่งใหญ่ ต้องออกสักตีสี่ ไปถึงก่อนเจ็ดโมงเช้า จะได้คิวตรวจสิบเอ็ดโมง เป็นโรงพยาบาลที่มีคนมหาศาลจริง ๆ

หมอม้าให้การรักษาแม่วันนั้น ตั้งใจทำงานอย่างเข้มข้น ตรวจแล้วตรวจอีก วัดขนาดของคอปอกและสัมภาษณ์ทั้งแม่ทั้งเรา

อย่างละเอียด แล้วยังเดินไปเชิญ “อาจารย์หมอ” (“หมอใหญ่”) ให้มาร่วมวินิจฉัยด้วย สรุปคือ ตรวจใหม่ทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง ตั้งแต่เจาะเลือด เอกซ์เรย์ใหม่ และใช้เข็มเจาะเข้าที่ตุ่มคอฟอกแล้ววัดความดันไปมาสองสามรอบ เอาชิ้นเนื้อไปตรวจใหม่ และให้ใบนัดมาฟังผลวันที่ ๑๒ กันยายน

ขนาดของก้อนเนื้อร้ายโตขึ้นอย่างรวดเร็วจนไม่อาจจะรอจนถึงวันที่หมอนัดได้ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พี่ตุ๋นและน้ำอร (น้องสาว) พาแม่ไปที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์จังหวัดขอนแก่นก่อนกำหนด หมอตรวจเช็คด้วยกระบวนการเดิมอีกรอบ เจาะเลือด เอกซ์เรย์ และเจาะด้วยเข็มเอาชิ้นเนื้อไปตรวจ เพียงเปลี่ยนเป็นหมอคนใหม่ ตามการจัดคิวของผู้ป่วยนอกทั่วไป หมอสงสัยว่าข้างในก้อนนั้นมันเป็นน้ำหรือไม่ จึงได้เจาะดูเพื่อว่าจะได้ดูดน้ำออก แต่ไม่ใช่ ไม่ใช่ น้ำ จึงได้นัดผ่าตัดได้วันตามคิวเร็วที่สุดคือ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ อีกกว่าเดือนครึ่งกว่าจะถึงวันนัด

ก้อนเนื้อร้ายที่คอยังเติบโตต่อไปอย่างรวดเร็ว เร็วจนรอไม่ไหว (ผมคิดว่าหมอก็คงรู้เรื่องนี้ดี รู้ว่ามะเร็งชนิด ATC นี้มันโตเร็วจนไม่น่าจะรอไหว) วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ แม่และพี่ตุ๋นตัดสินใจไปตรวจที่โรงพยาบาลเอกชน โรงพยาบาลรวมแพทย์สุรินทร์ (หมออนันต์) หมอให้อดอาหาร ๑ วัน และเข้าผ่าตัดอย่างเร่งด่วน และพักรักษาตัวต่ออีก ๗ วัน เนื่องจากมีอาการแทรกซ้อนเรื่องหัวใจเต้นเร็วจนอาการดีขึ้น หัวใจเต้นปกติ และแผลผ่าตัดแห้งดี ได้รับผลการตรวจชิ้นเนื้อจากแลปเอกชน และ “หมอผ่าตัด” เดินทางกลับจากสัมมนาที่กรุงเทพฯ จึงได้เจอท่านและคุยกับท่านในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ดังที่ได้เล่าไป

หลังจากที่ได้คุยกับ “หมอผ่าตัด” เราตัดสินใจเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ด้วยเที่ยวบินที่เร็วที่สุด คือออกจากสนามบินร้อยเอ็ดเที่ยวเช้า จึงตั้งใจว่าจะพาแม่กลับมาอนที่บ้านก่อนสักหนึ่งคืน ระหว่าง

ทาง แม่มีอาการเหนื่อยเพลีย จึงเปลี่ยนแปลงไปนอนพักค้างคืนที่โรงพยาบาลเกษตรวิสัย ได้พักค้างที่ห้องพิเศษรวมชื่อ “บุญรักษา” ทางลูกหลานที่ทำงานในโรงพยาบาลก็ช่วยอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง แม้จะทราบที่เรามาพักค้างระหว่างเดินทางไปกรุงเทพฯ แต่คุณหมอก็ให้การรักษาตามกระบวนการมาตรฐานอย่างดีเยี่ยม เอกซ์เรย์ ให้น้ำเกลือ ปรับสารเคมีในร่างกายให้สมดุล แม่หายเหนื่อย รู้สึกสบาย มีแรงเดินทางต่อ ... คุณหมอเวรวันนั้นท่านถามว่า “...ทางโรงพยาบาลสุรินทร์ได้บอกไหมครับว่า มีบางส่วนกระจายไปที่ปอดแล้ว ดูจากฟิล์มเอกซ์เรย์ที่มาจากสุรินทร์...”

แผนคือส่งตัวไปเพื่อเข้าเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลภูมิพล ซึ่ง เสธ.ต้อย (ลูกชายคนที่สี่) เตรียมการไว้ ก่อนจะหาทางเข้ารับการรักษาที่สถาบันมะเร็งแห่งชาติ (<http://www.nci.go.th/>) (แถว ๆ โรงพยาบาลรามธิบดี) หรือไม่ก็ต้องส่งไปแผนกมะเร็งของโรงพยาบาลจุฬารัตน์ (<http://www.cccthai.org/l-th/>) เมื่อไปถึงจึงทราบว่า ที่โรงพยาบาลภูมิพลเองก็เพิ่งจะเปิดศูนย์มะเร็งที่มีเครื่องมือที่ทันสมัย จึงตัดสินใจเข้ารับการรักษาที่นั่น กระบวนการรักษามะเร็งของสถาบันเหล่านี้จะไม่ได้เริ่มจากศูนย์ เจ้าหน้าที่ ๆ รับเรื่อง จะแจ้งบอกให้เรา นำผลและหลักฐานการรักษาทั้งหมดที่ผ่านมา เช่น แผนภาพเอกซ์เรย์ ซีที-สแกน (CT-Scan) ผลการตรวจชิ้นเนื้อ ฯลฯ ไปยื่นให้ ก่อนจะนัดให้มาพบอีกครั้งเพื่อนัดหมายวันรักษา ส่วนจะรักษาอย่างไรต่อไปจะเป็นไปตามมติของทีมแพทย์ผู้รักษา

หลังจากเริ่มกระบวนการมาตรฐานคือ เจาะเลือดไปตรวจหาไปเอ็กซ์เรย์ “หมอมุดอจมุ๊ก” ก็ตรวจอีกครั้ง คุณหมอศึกษาหลักฐานการรักษาที่เรานำมาจากสุรินทร์ประกอบ แล้วเรียกญาติให้แยกไปพบและบอกเราคล้ายกับที่ได้ฟังจาก “หมอฟ้าตัด” ที่สุรินทร์ ว่า แม่เป็นมะเร็งชนิด “ดูร้าย” ญาติ ๆ ต้องทำใจ แม่จะไม่สามารถอยู่ได้เกิน ๑ ปี ...ใจเมลายสิ้นความหวัง ครั้งที่ ๒

เรากลับมามีความหวังอีกครั้ง หลังจากที่เอาหลักฐานการรักษาทั้งหมดไปให้ศูนย์มะเร็ง และกลับมาตามวันนัดหมายที่ให้พามาตรวจที่ศูนย์มะเร็งฯ “หอมมะเร็ง” บอกว่า อย่าไปเชื่อเรื่องแม่จะอยู่ได้ไม่ถึง ๑ ปี มากนัก เพราะเป็นข้อมูลทางสถิติเท่านั้น ควรรอฟังผลการวินิจฉัยจากทีม “หอมมะเร็ง” เท่านั้น และนัดวันให้พามาฟังแผนการรักษาอีกครั้งในอีก ๒ สัปดาห์ถัดมา เราและแม่มีความหวังอีกครั้ง แม่ดูไม่เหมือนคนป่วยเลย ทุกอย่างเหมือนคนปกติ ไม่เจ็บไข้ ยกเว้นแต่อาการตึง ๆ บริเวณไหล่และไหล่ปลาร้าข้างซ้าย ไกล ๆ รอยผ่าตัด

๓๐ กันยายน ลูก ๆ พามาไปฟังผลตรวจตามนัด เราหวังจะได้แผนการรักษา แต่ “หอมมะเร็ง” กลับบอกเราว่า ไม่มีวิธีรักษา เพราะมะเร็งที่แม่เป็นนั้น เป็นชนิดที่ไม่กลืนแร่รังสี ไม่สามารถรักษาได้ด้วยวิธีการให้สารรังสีส่งไอโอดีน หากให้คีโมโอกาสที่จะต่อต้านหรือกำเริบค่อนข้างสูง ผู้ป่วยต้องทรมาน และผลการเอกซเรย์พบว่า มะเร็งได้กระจายไปยังปอดแล้ว ตรงกับสิ่งที่คุณหมอเวรที่โรงพยาบาลประจำอำเภอเกษตรวิสัยบอกไว้ ไม่สามารถที่จะใช้รังสีรักษาได้ ยากที่จะปลงใจ ลูก ๆ ก็ยังไม่เชื่อว่าไม่มีทางรักษา จึงนำข้อมูลทั้งหมดที่มีไปสถาบันมะเร็งแห่งชาติ เพื่อถาม second opinion คำตอบก็ยิ่งเหมือนเดิมความหวังครั้งสุดท้ายของการรักษาหมดแล้ว “สุดสาว”

ตลอดระยะเวลาเดือนกว่า ๆ ที่อยู่กรุงเทพฯ ลูกชาย-ลูกสะใภ้ดูแลเอาใจใส่แม่เป็นอย่างดี ดีเยี่ยม และพร้อมจะดูแลท่านต่ออย่างเต็มใจที่สุด แต่มะเร็งกระจายกันไปกระดูกไหล่ปลาร้ารวมไปยังต่อมน้ำเหลืองที่เต้านุซ้ายอย่างรวดเร็วจนสังเกตเห็นได้ชัด แต่แม่ก็ยังแข็งแรงเดินไปมา เหมือนไม่ป่วย ปัญหาใหญ่ที่สุดของพวกเราลูก ๆ ขณะนั้นคือ เราจะบอกแม่หรือไม่? จะบอกแม่ยังไง? ถ้าบอกแล้วแม่จะเป็นอย่างไร? เสียงส่วนใหญ่บอกว่า เรายังจะไม่ยอมแพ้ เราจะพามาไปรักษาด้วยแพทย์แผนไทย พร้อม ๆ กับการรักษาจิตใจท่าน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ดีที่สุด トラบถึงเวลาที่ท่านจะจากไป

เราพาแม่กลับบ้านวันที่ ๗ พฤศจิกายน กลับมาตั้งหลักใหม่ที่บ้าน
ท่ามกลางความโศกเศร้าของพี่น้อง ความอบอุ่นความรักจากญาติมิตร
ทำให้กำลังใจของแม่ดีขึ้นบ้าง

การรักษาด้วยแพทย์ แผนไทย

วันที่ ๘ พฤศจิกายน เราตัดสินใจพาแม่ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลแพทย์แผนไทยประยุกต์ผสมผสานแบบองค์รวม หรือ “อโรคยาศาล” วัดคำประมง ต.สว่าง อ.พรรณนิคม จ.สกลนคร ตามคำแนะนำจากกัลยาณมิตรและการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

ผู้ก่อตั้งอโรคยาศาล วัดคำประมง คือ หลวงตาปพนพัชร์ จีระธัมโม ท่านเคยป่วยเป็นมะเร็งหลังโพรงจมูก รักษาด้วยแพทย์แผนปัจจุบันทั้งฉายรังสีและให้คีโม แต่ไม่หาย ระหว่างการให้คีโมเข็มสุดท้าย จิตใจท่านปลงต่อความตาย จึงหยุดรักษาและหันมาใช้สมาธิและธรรมบำบัด นั่งสมาธิตั้งแต่ตี ๓ ถึง ๖ โมงเช้า เมื่อจิตถอนจากสมาธิ ท่านได้พิจารณาตำหรับยาแพทย์แผนไทย จิตได้หยั่งทราบถึงสูตรยา “ยอดมะเร็ง” เพียงต้มฉันท้มแรก อาการก็คลายความทุกข์ทันที เมื่อฉันท้ม ๖ ท้ม ท่านก็หายขาดจากมะเร็ง ด้วยความเจ็บปวดทรมานที่เคยได้รับ ท่านจึงพิจารณาจะช่วยเหลือผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายให้หายหรือบรรเทาทุกข์เหมือนท่าน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายสักบาทเดียว จึงได้ก่อตั้งอโรคยาศาล เป็นสถานอภิบาลพักฟื้นผู้ป่วยด้วยสมุนไพรธรรมชาติ และสมาธิบำบัด ธรรมบำบัด ผสมผสานแบบองค์รวมกับแพทย์แผนปัจจุบัน ตั้งแต่ ๒๕๔๘ เป็นต้นมา

วันที่เราพาแม่ไปถึงอโรคยาศาล มีเพื่อนผู้ป่วยที่รักษาตัวที่วัดคำประมงอยู่ประมาณ ๔๐ คน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายทั้งสิ้น เมื่อเทียบกับผู้ป่วยอื่น ๆ แล้ว แม่อาการดีกว่ามาก

บางคนต้องนอนติดเตียง บางคนก่อนมาต้องกินยาเม็ดมอร์ฟีนวันละ ๑๒ เม็ด บางคนมีแผลกดทับมีกลิ่นเหม็น แต่หลายคนที่มาอยู่ก่อนแล้วก็มีอาการดีขึ้นมาก บางคนดีขึ้นจนสามารถอยู่ที่วัดนี้ได้ด้วยตนเอง บางคนจากเดินไม่ได้ก็เดินได้ หลายคนก็นำยากลับไปทานและใช้ชีวิตที่บ้าน ซึ่งทางวัดจะส่งยารักษาไปให้ตลอดชีวิต ... เราเริ่มมีความหวังอีกครั้ง

องค์ประกอบสำคัญของการรักษาคือ อาหาร ยา และอารมณ์ ผู้ป่วยต้องเปลี่ยน “อาหาร” เป็นอาหารต้านมะเร็ง ผู้ป่วยแต่ละคนต้องมีญาติอย่างน้อยหนึ่งคนมาดูแล ทางวัดจะมีเครื่องครัวรวมไว้ให้เป็นจุด ๆ ญาติจะแชร์กันไปจ่ายตลาด และช่วยกันทำอาหารตามวิธีที่ทางวัดกำหนดอย่างเคร่งครัด ญาติจะได้รับแจกหนังสือคู่มือการรักษาที่โรคมะเร็ง ซึ่งนอกจากจะบอกสูตรและวิธีการทำอาหารแล้วยังรวมประวัติความเป็นมา หลักการและขั้นตอนการรักษา อานิสงค์ของการบำบัดด้วยสมาธิ ธรรมะ และรวบรวมบทสวดมนต์ที่เกี่ยวข้องไว้ทั้งหมด

องค์ประกอบที่ ๒ คือ “ยา” ยายอดมะเร็ง เป็นยาสมุนไพรสูตรเดียวกับที่หลวงตาท่านใช้เมื่อครั้งรักษาตนเอง ทุก ๆ เดือน จะมีฤกษ์พิธีต้มยา หลวงตาหรือพระอาจารย์เป็นผู้นำพิธี มีหมอ ญาติผู้ป่วยรวมถึงจิตอาสาช่วยกันทำตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด มีหม้อดินและหม้อเคลือบเบอร์ ๓๒ เฉพาะผู้ป่วยแต่ละคน ยาต้มสมุนไพรที่ได้ใช้ดื่มเช้า กลางวัน เย็น ก่อนอาหารและก่อนนอน ตลอดเดือนหรือนานกว่านั้น โดยมีแนวปฏิบัติในการรักษาอย่างเคร่งครัด เช่น อุ่นเช้า เย็น ด้วยพืชนั่น เป็นต้น นอกจากยาเฉพาะโรคของแต่ละคนแล้ว หากพักฟื้นที่วัด จะมียาเพิ่มอีก ๓ หรือ ๔ ชนิด แล้วแต่โรค เช่น ยาสมานฉันท์ (นอนหลับสบาย) ยาอโปธาตุ ยายอดมะเร็ง ยาแก้คันกันเหลือง ยามะเร็งข้างหู (มะเร็งต่อม้ำาเหลือง) ยามะเร็งปอด ยา

มะเร็งตับ ฯลฯ

องค์ประกอบที่ ๓ สำคัญที่สุดคือ “อารมณ์” คุณลุงปราชนูจิตอาสา ที่หายจากการรักษา และมาเป็นผู้นำกิจกรรมฟ่อนคลายอารมณ์ บอกว่า ส่วนนี้มีความสำคัญถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ เบื้องต้นผู้ป่วยจะต้องเข้าใจและยอมรับว่า ชีวิตต่อไปนี้มีเพียงสองทาง ทางแรกคือท้อถอย ไม่สู้ ผลคือต้องตายแน่นอน ทางที่สองคือไม่ยอมแพ้ ต้องเข้มแข็ง และปรับทัศนคติใหม่ว่า การรักษามะเร็งนั้นไม่ใช่การเอาชนะมันและกำจัดเซลล์มะเร็งออกจากร่างกายเหมือนการแพทย์แผนปัจจุบัน แต่เป็นการทำใจอยู่ร่วมกันกับมะเร็ง “...คุณไม่ตาย ฉันก็ไม่ตาย คุณตาย ฉันก็ตาย ทำอย่างไรจะอยู่ร่วมกันต่อไปได้นานที่สุด ...” และทำกิจกรรมประจำวันบำบัดตนเองร่วมกับเพื่อนผู้ป่วย ๘.๐๐ น. ทำวัตรสวดมนต์ นำสมาธิบำบัด ทำกิจกรรมฟ่อนคลาย ช่วงสาย ๆ จะมีหมอมาตรวจทุกเตียงและให้ยาทั้งแผนปัจจุบันและแผนไทยควบคู่กันไป ตอนบ่ายสนทนาบำบัดกับเพื่อนผู้ป่วย พักฟ่อนท่ามกลางธรรมชาติที่ร่มรื่นและสงบเย็น และฟังเพลงบรรเลงฟ่อนคลายให้ใจสบายเบิกบาน หลังอาหารเย็น มีการสวดมนต์ทำวัตรเย็น เป็นการสวดมนต์ยาว ตามหนังสือสวดมนต์ที่วัดแจกให้ ประมาณสามทุ่มหมอจะลงตรวจตามเตียงอีกครั้ง ผู้ป่วยที่เข้าพักใหม่จะต้องอยู่รอให้ครบอย่างน้อย ๒ สัปดาห์และต้องได้ร่วมพิธีตั้งมยา ก่อนจะนำยาและวิธีการดูแลผู้ป่วยไปใช้ที่บ้านได้

สองสามวันแรกแม่มีอาการเหมือน “ถูกกับยา” และทุกอย่างดูดีมีความหวัง ยาต้มกำลังล้างพิษออกจากเนื้อจากตัวแม่ มีกำลังใจจากลูกและเพื่อนแท้ (แม่แทน) ที่อยู่ดูแลตลอด เสียหายที่เรามาที่วัดนี้เข้าไป ร่างกายที่อ่อนล้าจากความเจ็บปวด ทำให้แม่มีอาการเพลียและไม่สามารถจะไปร่วมทำกิจกรรมใดของทางวัดได้เลย และอาการปวดก็เริ่มรุนแรงขึ้น แต่ถึงจะปวดอย่างไร แม่ไม่เคยร้องไห้อะวายเป็นเลย แม้แต่น้อย ปวดจนเป็นลมก็ไม่ได้แสดงอาการขาดสติหรือทำอะไรที่ไม่

เหมาะสมเลย สิ่งที่ทำให้ลูกอ่อนใจที่สุดอีกอย่างหนึ่งคือ แม่จะสงบลงมากเมื่อเราสวดมนต์ทำวัตรให้ท่านฟังตอนเช้าเย็น สิ่งที่ได้สั่งสมอบรมตนเองผ่านการแสวงบุญ ปฏิบัติธรรม (เข้าปรีวาสกรรม) ตามสถานที่ต่าง ๆ กำลังส่งอานิสงค์ ให้ท่านอิมบุญสงบใจได้

เราผ่านพิธีต้มยา พี่วุธก็สามารถทำอาหารต้านมะเร็งตามสูตรฯ แล้วหมอก็แนะนำว่าหากมีอาการแทรกซ้อนเช่น เป็นลมหรือชัก ก็ควรไปตรวจเลือดดูปริมาณแคลเซียมที่โรงพยาบาล กอปรกับอาการปวดของแม่ที่รุนแรงขึ้น วันที่ ๒๗ กันยายน เราจึงตัดสินใจพาแม่กลับบ้านพร้อมกับยาหม้อใหญ่และยาอีกส่วนหนึ่งที่ทางโรงพยาบาลเตรียมให้ไปรักษาตัวที่บ้าน

“

แล้วแม่ก็จากเราไป

”

วันรุ่งขึ้น (วันที่ ๒๘ กันยายน) เราพาแม่ไปโรงพยาบาลประจำอำเภอเกษตรวิสัย เพื่อเข้ารับการรักษาที่คลินิกผู้สูงอายุ ไปนั่งรอคิวไม่นาน เหตุการณ์ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น แม่เป็นลม พยาบาลทำงานกันอย่างมืออาชีพ รวดเร็ว คุณหมอก็มาแทบจะทันใด ทำให้ความดันและหัวใจแม่กลับมาเป็นปกติ แต่ยังไงก็ต้องนอนพักที่โรงพยาบาลจนกว่าอาการจะดีขึ้น แม่กลับมานอนที่ห้อง “บุญรักษา” (เอาไว้รองรับผู้ป่วย End of Life) อีกครั้ง หมอให้ยาแก้ปวด น้ำเกลือ และให้หยุดยาต้ม ด้วยเหตุผลว่า ให้สามารถควบคุมการรักษาด้วยยาแผนปัจจุบันทั้งหมด ... อยู่กับมือหมอที่นี่ แม่จะไม่มีอาการปวด ทรมาน จนเป็นลมเหมือนเดิมแล้ว

อยู่ที่โรงพยาบาลประจำอำเภอเกษตรวิสัยเพียง ๓ วัน อาการเหมือนจะดีขึ้น แต่อยู่ ๆ แม่ก็หอบเหนื่อย จนต้องใส่ท่อและส่งต่อไปใส่เครื่องช่วยหายใจที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดร้อยเอ็ด พอแม่เริ่มจะขาดออกซิเจน พยาบาลจะมาถามว่า “...จะให้ใส่ท่อแล้วส่งต่อไปที่จังหวัดไหม?...” หมอจะเรียกญาติไปคุย เราก็ตอบแต่ถามว่า แบบไหนจะทรมานน้อยที่สุด เรามีประสบการณ์ที่ไม่ดีตอนที่ตัดสินใจให้พ่อใส่ท่อในลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อยื้อชีวิตท่านออกไป และสุดท้ายพ่อก็จาก

คุณแม่สมบุรณ์ ไชยงาม

เราไป กับความพึงใจตลอดมาว่า การตัดสินใจแบบนั้นทำให้พ่อเจ็บปวด แม้ว่าช่วงท้ายท่านจะไปอย่างสงบ... ในตอนแรก เราจึงตัดสินใจกับหมอว่าจะไม่ใส่ท่อ แต่พ่อเดินเข้าไปเห็นแม่ที่กำลังขาดอากาศหายใจ มือไม้เกร็ง ชัก เหมือนคนทรมานทรมาย จึงตัดสินใจใหม่ให้ใส่ท่อไปต่อที่ ร้อยเอ็ดทันที ขณะที่เดินทางไปที่ติดต่อประสานให้ลูก ๆ ทุกคน ไปรวมกันที่ร้อยเอ็ด

ลูกทุกคนมารวมกัน แม่มีสติตื่นรู้ดี ไม่มีอาการปวดใด หมอให้ยาแก้ปวดด้วยเครื่องอัตโนมัติ ที่กำกับให้ยาไหลเข้าในร่างกายด้วยอัตรา ๔ มิลลิเมตรต่อชั่วโมง ดีที่เราตัดสินใจพาแม่มาที่ร้อยเอ็ด แม่มีเวลาปลงสังขาร ไม่ทรมาน มีลูกหลานแวะเวียนเข้ามาเยี่ยมเป็นระยะอยู่ที่โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ๒ คืน วันที่ ๓ ช่วงเย็น อาจารย์หมอเรียกญาติทุกคนเข้าไปนั่งในห้องประชุมพร้อมกัน หลังจากอธิบายอาการและข้อมูลสนับสนุนต่าง ๆ ที่บอกว่า “โรคของแม่รักษาไม่ได้” ท่านให้ญาติเลือกตัดสินใจ ๑ ใน ๒ แนวทางคือ พาแม่กลับไปเสียชีวิตที่บ้านหรือจะพุงชีวิตแม่ต่อไปด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยที่สุดเท่าที่มี ซึ่งในกรณีหลังนี้ต้อง “เจาะคอ” ให้แม่หายใจสะดวกขึ้น ซึ่งต้องแลกกับการเจ็บปวดทรมานจากแผลผ่าตัด ... ก่อนจะเข้าประชุมนั้น แม่บอกกับเราแล้วว่า ท่านต้องการจะกลับบ้าน เราจึงถามอาจารย์หมอว่า หากพาแม่กลับบ้าน แม่จะทรมานไหม? ท่านบอกว่า แพทย์มีกระบวนการและมีพยาบาลที่จะจัดการให้แม่ไม่ทรมานเลย

แม้จากพวกเราไปอย่างสงบ ณ บ้านของแม่และพ่อ เลขที่ ๒๖ หมู่ที่ ๓ บ้านดงครึ่งใหญ่ ต.ดงครึ่งใหญ่ อ.เกษตรวิสัย จ.ร้อยเอ็ด เวลา ๐๕.๓๐ นาที มีลูกหลานและเพื่อนแท้คือแม่แทนและแม่ถ้ำ อยู่ข้าง ๆ

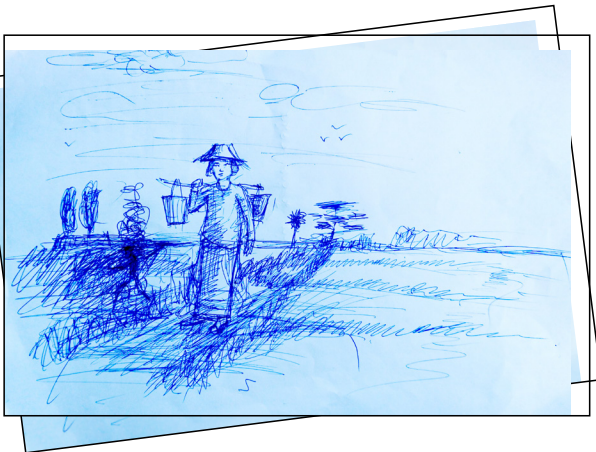
คำกล่าวประวัติและกล่าว อาลัยคุณแม่สมบูรณ์

กราบนมัสการพระเจ้า และกราบเรียนท่านผู้มีเกียรติที่
เคารพทุกท่านดิฉัน นางสาวบัวสอน วงศ์สนิท ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านดงครั้งใหญ่ ในฐานะหลานสาวของผู้วายชนม์ได้รับ
ฉันทานุมัติจากคณาญาติ เป็นผู้นำเรียนชีวประวัติของ คุณแม่สมบูรณ์
ไชยงาม พอสังเขป ดังนี้

ประวัติคุณแม่สมบูรณ์ ไชยงาม

ชาติภูมิ

คุณแม่สมบูรณ์ ไชยงาม เกิดปลายปี พุทธศักราช ๒๔๕๐ ที่บ้านเลข
ที่ ๑ หมู่ที่ ๑๕ บ้านดงครั้งใหญ่ ตำบลกำแพง อำเภอกะทู้
จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นบุตรของคุณตาพรมมา กับคุณยายอ่อน ศรีแสง
มีพี่น้องร่วมบิดามารดา จำนวน ๑๒ คน ดังนี้

๑. พันตำรวจโทไพรัตน์ สมรสกับ คุณแม่บังอร ศรีแสง
ข้าราชการบำนาญภูมิลำเนาอยู่ที่ บ้านดอนยาง ต.ศิลา อ.เมือง
จ.ขอนแก่น

๒. คุณแม่ภาส พรหมพิลา ภูมิลำเนาอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลดง
ครั้งใหญ่

๓. คุณพ่อทองพูล ศรีแสง เสียชีวิตแล้ว

๔. คุณพ่อประยูร สมรสกับ คุณแม่รุณี ศรีแสง ภูมิลำเนา
อยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลดงครั้งใหญ่

๕. คุณแม่ละมุล โพธิ์นาแค เสียชีวิตแล้ว

๖. คุณแม่สมบุรณ์ ไชยงาม ผู้วายชนม์

๗. คุณแม่มงคล สมรสกับ คุณพ่อบุญเลี้ยง วงศ์อาจ
ภูมิลำเนาอยู่หมู่ที่ ๒ ต.ดงครั้งใหญ่

๘. คุณพ่อประยงค์ สมรสกับ คุณแม่ประกาย ศรีแสง
ภูมิลำเนาอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลดงครั้งใหญ่

๙. หลวงพ่อสุพรรณ จักกวโร วัดบ้านดงครั้งใหญ่

๑๐. คุณแม่สุนทร สมรสกับ คุณพ่อสัมฤทธิ์ วงศ์สนิท
ภูมิลำเนา อยู่หมู่ที่ ๓ ต.ดงครั้งใหญ่

๑๑. คุณครูบังอร ครูชำนาญการพิเศษ ร.ร.บ้านดงครั้งใหญ่
สมรสกับผู้อำนวยการสุวิทย์ มูลทรัพย์ ข้าราชการบำนาญภูมิลำเนา
อยู่หมู่ที่ ๓ ต.ดงครั้งใหญ่

๑๒. คุณพ่ออำพร สมรสกับ คุณแม่สร้อย ศรีแสง ภูมิลำเนา
อยู่บ้านโนนฮาด ตำบลดงครั้งน้อย

ด้านการศึกษา

คุณแม่สมบูรณ์ ไชยงาม ได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดบ้านดงครั้งใหญ่ จากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของการจัดการศึกษาภาคบังคับในสมัยนั้น ท่านไม่ได้เรียนต่อ เพราะการศึกษายังไม่เจริญจะมีโรงเรียนก็แต่ที่ตัวเมือง โอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้หญิงยังมีน้อย กอปรกับที่ต้องช่วยงานพ่อแม่ เลี้ยงดูน้อง ๆ ที่มีกันอยู่หลายคน

ด้านครอบครัว

คุณแม่สมบูรณ์ ได้สมรสกับคุณพ่อคำดี ไชยงาม มีบุตรธิดาด้วยกัน ๖ คน ตามลำดับ ดังนี้

๑. นายวิฑูรย์ หัวหน้าฝ่ายผลิต บริษัท ดีไอซี กราฟฟิค (ประเทศไทย) สมรสกับ นางมณฑิยา สกุลเดิม วงศ์ธิดา ภูมิลำเนาอยู่ที่ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

๒. นายอภิดุลย์ ชัชรบบริการแท็กซี่ สมรสกับ นางทัศนีย์ สกุลเดิม คำโพธิ์ ภูมิลำเนาอยู่ที่ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

๓. นายวัชรกุล โคตรไชยงาม ผู้จัดการหน่วย บริษัท กรุงไทย แอ็คซ่า จังหวัดร้อยเอ็ด ภูมิลำเนาอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

๔. นาวาอากาศโท ประยุทธ์ หัวหน้าแผนกจัดดำเนินงาน กองสนามบิน กรมช่างโยธาทหารอากาศ สมรสกับนางศิริพร สกุลเดิม คำชำนาญ ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด

๕. อาจารย์ ดร.ฤทธิไกร รองผู้อำนวยการสำนักศึกษาทั่วไป และอาจารย์ประจำภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สมรสกับ อาจารย์หทัย ภูมิลำเนาอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

๖. นางจิราวรรณ พนักงานครูธุรการ โรงเรียนบ้านดงครั้ง

ใหญ่และโรงเรียนบ้านนงเกหาะ สมรสกับจำสิบเอกฐิติพงษ์ จงจอหอ
ภูมิลำเนาอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ บ้านดงครั้งใหญ่

ด้านสังคม

คุณแม่สมบุรณ์เป็นคนดีที่ใจดีที่สุด ให้ความรักความเมตตา
กับคนอื่นก่อนเสมอ เป็นที่พึ่งของน้อง ๆ ตลอดมา เมื่อสมรสกับพ่อ
คำดี ท่านถือเป็นกุลสตรี เป็นศรีภรรยา ดูแลปรนนิบัติสามีอย่างดียิ่ง
ร่วมทุกข์ร่วมสุขเลี้ยงลูก ๖ คน และอยู่เคียงข้างกันตราบวันสุดท้าย
ของพ่อคำดี ในบทบาทของแม่ คุณแม่สมบุรณ์ได้รับรางวัลแม่ดีเด่น
มากมายทั้งระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ จนได้รับยกย่อง
เป็นคนดีศรีเมืองเกษ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สังคมยอมรับท่านถึงความ
สำเร็จของท่านในการเลี้ยงดูส่งเสียลูก ลูกทุกคนเป็นคนดีและประสบ
ความสำเร็จในชีวิต สิ่งสำคัญที่ท่านปลูกฝังให้กับลูกทุกคนคืออุปนิสัย
ในการทำบุญ ทำทาน รักษาศีล และภาวนา ช่วยเหลือและให้ความ
ร่วมมือกับกิจกรรมทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างเต็มที่เต็มกำลัง
เสมอ ในด้านการพัฒนาชุมชนและสังคม แม่สมบุรณ์เป็นผู้นำกลุ่ม
กิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ของชุมชน เช่น กลุ่มเลี้ยงไหมทอ
ผ้า เป็นต้น ท่านได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
เป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ทั้งหยิ่งปลูกฝังลูก ๆ ให้รักและ
ศรัทธาต่อองค์สมเด็จพระมหากษัตริย์

วาระสุดท้าย

คุณแม่สมบุรณ์ เป็นบุคคลสู้ชีวิต ขยัน ทำงานหนัก มีความ
อดทนสูงมาก เป็นผู้สร้างกายแข็งแรง ไม่เคยเจ็บป่วยรุนแรง ไม่มีโรค
ประจำตัวใด ๆ เว้นแต่อาการคอปอกเล็กน้อยที่ท่านต้องรับประทาน
ยาตามคำแนะนำของหมอมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ต้นเดือนสิงหาคม

ขนาดของคอฟอกเริ่มโตขึ้นอย่างผิดปกติ ผลการตรวจวินิจฉัยพบว่า คุณแม่สมบูรณ์ป่วยเป็นมะเร็งไทรอยด์ชนิด “ดูร้าย” แม้จะได้รับทุกซ์ เวทนามากแต่ท่านก็ไม่ได้ร้องไวยวายนิด ๆ หน่อย ๆ ได้พาท่านเข้ารับการรักษาทุกวิถีทาง แต่ด้วยประเภทของมะเร็งร้าย วิทยาการด้านการแพทย์ในปัจจุบัน ไม่สามารถที่จะจะเยียวยารักษา จึงได้นำท่านออกมาพักผ่อนที่บ้าน ซึ่งลูก - หลาน-ญาติ-มิตร ได้ดูแลปรนนิบัติอย่างใกล้ชิดทุกลมหายใจ และเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ ท่านมีอาการผิดปกติ หายใจไม่สะดวก ลูก-หลาน-ญาติ-มิตร ห้อมล้อมรอดูการหายใจของท่าน จนเมื่อเวลา ๐๕ . ๓๐ นาฬิกา คุณแม่สมบูรณ์ ก็จากไปด้วยอาการสงบ สิริอายุได้ ๗๐ ปี

ความในใจถึงแม่ สมบูรณ์ ไชยงาม

ความในใจจากน้องชาย (ประยงค์ ศรีแสง)

รู้สึกเสียดายพี่สาวที่แสนดีของน้อง พี่สาวไม่น่าจากน้อง ๆ ไปเร็วถึงปานนี้ พี่สาวเป็นคนดี ร่างกายสมบูรณ์ แต่แพ้โรคร้ายที่รุมเร้า และเผาผลาญร่างกายของพี่จนหมดหนทางเยียวยาของหมอ แต่ก็ไม่หนีพ้นกับทุกคน พี่จากไป ขอให้พี่ไปสู่สุคติสวรรค์นิรันดร์กาล

ความในใจจากน้องสาว (คุณครูบังอร มุลทรัพย์)

เหมือนสายฟ้าฟาดลงกลางกระท่อม เมื่อทราบข่าวจากหลาน ๆ ว่า พี่สาวซึ่งเปรียบเหมือนแม่ของเราเป็นโรคร้าย และคุณหมอกำหนดระยะเวลาไว้ให้นับเป็นเดือน เป็นวัน ไม่อาจจะรับได้เลย เพราะพี่สาวเราเป็นคนแข็งแรง เดินเหินไปไหนก็ได้ และเป็นคนเข้าวัดเข้าวา ทำบุญ ทำทาน มีเคยขาด ซึ่งในแต่ละปี จะหาที่เข้าปริวาสกรรมตลอดเลย แต่จู่ ๆ ท่านก็มีอาการผิดปกติที่คอ เราก็กวามหาขอให้เป็นไทรอยด์ธรรมดาเถอะ ไม่เคยคิดเลยว่าจะเป็นโรคร้ายมาพรากชีวิตพี่สาวไปจากน้อง ๆ ... กลับให้สบายเถอะพี่ น้องจะดูแลหลาน ๆ แทนพี่เอง ไม่ต้องห่วง จงให้วิญญาณไปสู่สัมปรายภพ เทอญ

ความในใจจากลูกชายคนโต (วิฑูรย์ ไชยงาม)

แม่สมบุญณ์ ไชยงาม ผู้มีพระคุณใหญ่หลวงหาที่เปรียบไม่ได้ ตลอดเวลา ๖๙ ปี ท่านมีทั้งทุกข์และสุข สุขที่มีครอบครัวที่อบอุ่น ครอบครัวกลับมาอยู่พร้อมหน้า ท่านจะมีความสุขมาก ทุกข์ที่ท่านต้องทำงานหนัก อบรมเลี้ยงดูลูก แต่ไม่เคยบิปรียบกบ่นสักคำหรือทำให้ให้ลูก ๆ ลำบากเลย ในวันที่แม่จากไป ลูก ๆ เสียใจและอาลัยอย่างสุดซึ้ง ...ขอให้คุณแม่ไปดี ไปสู่สวรรค์ ลูก ๆ ทุกคนจะนำคำสอนของแม่ไปปฏิบัติ และจะประพดิตนเป็นคนดีตลอดไป...

ความในใจจากลูกชายคนกลาง (วัชรกุล โคตรไชยงาม)

ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ คือปีแห่งการสูญเสีย เสียพ่อของแผ่นดินไป ในเดือนตุลาคม เสียคุณลุงพลูไปในวันเดียวกันนั้น พดศจิกายนเสียพ่อใหญ่โง่งน พอมาเดือนธันวาคมต้องมาเสียแม่ไป คงไม่มีการสูญเสียใดในชีวิตที่จะยิ่งใหญ่อย่างนี้อีกแล้ว แม่เป็นแม่ที่ดีที่สุด คงไม่สามารถจะพรรณนาหรือหาอะไรมาเปรียบได้ถึงบุญคุณที่แม่มีต่อลูก แม่เป็นคนดีที่สุด เป็นคนที่รักลูก ๆ มากที่สุด เป็นคนขยันที่สุด มีความอดทนสูงที่สุด เสียสละมากที่สุด และเป็นคนใจดีที่สุด แม่เป็นคนที่ยิ่งใหญ่ที่สุด เป็นที่ที่สุดของที่สุด ท่านเกิดมาเพื่อเป็นผู้ให้ ให้มากกว่ารับ ให้มากที่สุด ผมรักท่านมากที่สุด ... ขอให้แม่ไปสู่สุคติ ไปสู่สวรรค์ รักและอาลัยอย่างสุดซึ้ง ...

ความในใจจากลูกชาย-ทหาร (ประยุทธ์ ไชยงาม)

แม่เป็นลูกเป็นชานาจน ๆ เลี้ยงส่งลูก ๆ ๖ คน จนได้ดี ได้ดี พระคุณของแม่สูงเกินประมาณ ลูกสุดซาบซึ้งหาที่เปรียบไม่ได้ เมื่อลูกเติบโตใหญ่ มีศม้งานทำ แม่ยังคงคอยพรา คอยดู คอยเฝ้า แม่โรคภัยรุมเร้า แม่เจ็บป่วยทรมาณ แต่คำแรกที่แม่ขาน ยามเจอหน้าลูก “กินเช่าแล้วไป มีเงินใช้ป่อ” แสดงถึงความรักความห่วงใยในลูก

มากกว่าใครในโลก

คุณความดี คำสอนคำหวังใยของแม่ “เอาเท้าติดพื้นไว้เถอะลูก” แสดงถึงความกังวล กลัวลูกเกิดอันตราย ไม่อยากให้เรียนสิทธิ์การบิน อีกทั้งคำ ๆ นี้ที่แม่บอกไว้ ลูกระลึกยึดถือปฏิบัติเสมอมา เท้าติดพื้นคือลูกของแม่ “เป็นลูกชานา ยศฐาไม่ยัด ประพตติไม่ลืมหิ้ว”

แม่จ้งหลังเกิด ลูกขอปวารณาตน “จะเป็นคนดี มีเกียรติและศักดิ์ศรี ยึดธรรมเป็นวิถี เสียสละชีวิต เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตลอดไป”

ความในใจจากลูกชายคนเล็ก (ฤทธิไกร ไชยงาม)

แม่เป็นคนใจดี ไม่เคยทะเลาะกับใคร พูดจาไพเราะ เป็นที่รักของทุกคน แม่เป็นคนทำงานหนัก มีความสามารถรอบด้าน เป็นทั้งชาวนา แม่ค้า เกษตรกรผู้เลี้ยงไหม ทอเสื่อกก แม่ทำทุกอย่างที่ท่านทำได้จนสามารถส่งลูกเรียนจบมีชีวิตที่ดีทุกคน ... แม่เป็นคนคิดมาก แม่เป็นคนวิตกมาก เป็นคนมีวิตกจริต หากจะกลับบ้านไปเยี่ยมท่านเมื่อไหร่ ถ้าเป็นไปได้ต้องไม่บอกแม่ล่วงหน้า หากบอกไปว่าจะกลับถึงบ้าน ตอนค่ำ ๆ และเราทำไม่ได้ตามนั้น คินนั้นแม่จะไม่ยอมนอนเลย... ความห่วงใยในตัวลูกแม่ผมดีเด่น...แม่เป็นคนขี้เกรงใจ เวลาจะทำอะไร แม่จะคิดก่อนจนเป็นนิสัยว่า จะกระทบกับใคร? ทำให้ใครลำบากไหม? ถ้าคนนั้นไม่แสดงน้ำใจออกด้วยเสียงดัง ๆ ซ้ำ ๆ อย่างจริงจัง แม่จะไม่รบกวนใครเลย ... แม่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนามาก และปลูกฝังให้ลูกมีศรัทธาปฏิบัติบำรุงต่อพระศาสนาอย่างสม่ำเสมอตลอดมา จำได้ว่าตอนเด็ก ๆ จะมีเพียงผมเท่านั้นที่ตามแม่ไปทำบุญเข้าวัดในขณะที่เด็กอื่นจะไปเล่นสนุกสนานกัน ... แม่เป็นคนที่สนใจและให้ความสำคัญกับกิจกรรมส่วนรวมมาก แม่เป็นผู้ให้ ใจบุญ ละเอียด สิบปีสุดท้ายของชีวิต แม่แสวงบุญไปในสถานที่ต่าง ๆ กับเพื่อนแท้ กัลยาณมิตรของท่าน แม่ได้ปฏิบัติบูชาภาวนาอย่างเต็มที่แล้วในฐานะของพุทธศาสนิกชนอย่างแท้จริง

ในตัวผมมีแม่อยู่ ผมเหมือนแม่เกือบทุกประเด็น ... ผมสัญญาว่าจะตั้งใจถือศีลห้าและปฏิบัติภาวนา บำเพ็ญความดี ไปตราប់ชั่วชีวิตนี้ต่อไป ... ขอให้แม่ไปสู่มรรคผลนิพพานโดยเร็ว

ความในใจจากลูกสาวคนเดียว (จิราวรรณ ไชยงาม)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ๓๐ ปี แม่เฝ้าสอน ดูแลให้ลูกสาว
คนนี้เติบโตขึ้นมา เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ แม่อดทน
อย่างมาก ไม่เคยบ่นว่าเหนื่อย ยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ลูกได้มีความสุข
ถ้าจะให้บรรยายถึงความรู้สึก และสิ่งที่แม่ทำให้ลูก แม่เอา
มหาสมุทรมาเขียนเป็นกระดาษ ก็คงบรรยายก็ไม่หมด ความรู้สึกของ
ลูกที่มีต่อแม่ก็เช่นกัน ... ลูกรักแม่มากนะคะ

กลอนอาลัยแม่สมบูรณ์ ไชยงาม

แม่คือผู้ ยิ่งใหญ่ ในใจลูก
ฝ้าฝิงปลูก สิ่งดี มีให้เห็น
ทนลำบาก ตรากตรำ แสนลำเค็ญ
ยกแม่เป็น หญิงแกร่ง แห่งครอบครัว

ซิงเกลम्म ทำหน้าที่ ได้ดีเลิศ
สุดประเสริฐ แม่ทำได้ ไม่ปวดหัว
เป็นทั้งพ่อ และแม่ อยู่ในตัว
แม่ทูนหัว เลี้ยงลูกมา พาทำกิน

ถึงแดดร้อน เพียงไร แม่ไม่บ่น
แม่เปียกฝน ทนได้ ให้ถวิล
สู้ทำงาน เรื่อยมา เป็นอาจิด
ไม่เคยสิ้น ความหวัง ที่ตั้งใจ

หวังเพียงลูก ของแม่ ทุกถ้วนหน้า
พัฒนา ชีวิต ให้สดใส
มีครอบครัว ที่อบอุ่น และปลอดภัย
ส่งผลให้ รุ่งเรือง วัฒนา

แม่คนดี มีน้ำใจ ให้ญาติมิตร
บำเพ็ญจิต เต็มต่อ ก่ออาสา
งานน้อยใหญ่ แม่เคียงข้าง พัฒนา
มีเวลา อุทิศได้ ให้ชุมชน

แม่มีบุญ สมชื่อ ให้สื่อเสียง
คงสืบเนื่อง จากกรรมดี ที่สร้างสม
ลูกของแม่ เป็นคนดี น่าชื่นชม
แม่อบรม บ่มชีวี ชี้ถูกทาง

แม่นั้นมี หลานย่า ช่างน่ารัก
เฝ้าฟูมฟัก รักใคร่ ไม่ถากถาง
คอยดูแล ท่วงใย ไม่เว้นวาง
หลานหลานต่าง รู้ค่า ในย่านตน

คงเหลือแต่ หลานยาย ใจจดจ่อ
ตั้งตารอ รับขวัญเจ้า เข้าเป็นผล
อีกไม่นาน คงเห็นหน้า มาได้ยล
หลานอีกคน ของยาย ใครเฝ้ารอ

อนิจจา แม่ไม่น่า มาด่วนจาก
มาพลัดพราก ลูกไป ไม่กลับหนอ
ลูกสะอื้น กลืนกล้ำ น้ำตาคลอ
ใยไม่รอ ชื่นชมหลาน เหมือนผ่านมา

ลูกก้มกราบ ขอขมา ครั้งสุดท้าย
ทิ้งหญิงชาย ตั้งจิต อธิษฐาน
เกิดชาติหน้า ฉันทได้ พบพาน
เป็นลูกหลาน ของแม่ ตลอดไป

----- อาลัยยิ่งจาก ลูก ๆ หลาน ๆ ญาติ ๆ ทุกคน -----

(ผู้ประพันธ์ : คุณครูสุภาภรณ์ หอมพุ่ม ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านดงครั้งใหญ่)

รายนามผู้ร่วมทำบุญงานฌาปนกิจศพ คุณแม่สมบุรณ์ ไชยงาม
รายนามเจ้าภาพร่วมสวดพระอภิธรรม

วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑. บุตร-ธิดาคคุณแม่สมบุรณ์ ไชยงาม
๒. พลอากาศตรี ดร. อนันต์ - รองศาสตราจารย์ ดร. พิศมัย ศรีอำไพ
๓. คุณพ่ออำพร ศรีแสง
๔. คุณยงยุทธ อินทร์พันธ์
๕. คุณแม่แทน โพธิ์หมุด
๖. คุณครูสุรพงษ์ ศรีแสงตง
๗. คุณแม่ประกาย ศรีแสง
๘. คุณครูกฤษณา พิมพ์แพทย์
๙. คุณครูปิยวรรณ จันทร์เพ็ญ
๑๐. คุณบัวแก้ว แก้วตริวงษ์
๑๑. คุณศุภนิตย์ อนุรักษ์
๑๒. คุณภูมิภัสร์ ศรีแสง
๑๓. คุณพ่ออรัญ ลพศรี
๑๔. คุณแม่ภาส พรหมพิลา
๑๕. คุณพ่อประยูร ศรีแสง
๑๖. คุณประดิษฐ์ ศรีแสง
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพรัตน์ ธรรมแสง
๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒนาพล มีนาค
๑๙. คุณแม่คำผัด ทวีนนท์
๒๐. คุณแม่สำรา อุดมทรัพย์
๒๑. คุณแม่บุญโฮม ทวีนนท์
๒๒. คุณพ่อสมาน วงศ์สนิท
๒๓. คุณพ่อชวน ทาจำปา

๒๔. คุณแม่บัวผัน พรหมพิลา
๒๕. คุณลัดดา โพธิ์นาแค
๒๖. คุณวันนา หอมพุ่ม
๒๗. คุณพ่อชาย กงทัพ
๒๘. คุณพ่อคำหมุน วงศ์สนิท
๒๙. คุณเสถียรพงศ์ วรรณชนะ
๓๐. คุณอาทิตย์ศรี แสง
๓๑. คุณพ่อไกร วรรณชนะ
๓๒. กำนันกรรณิการ์ มีมา
๓๓. คุณพ่อทองสุข คำพิธิ
๓๔. คุณแม่คำปูน วงน้ำคำ

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑. บุตร-ธิดาคคุณแม่สมบุรณ์ ไชยงาม
๒. คุณพ่อสัมฤทธิ์ - คุณแม่สุนทร วงศ์สนิท
๓. ลูก ๆ ศิษย์เก่าโรงเรียนทุ่งกุลา ประชานุสรณ์ รุ่น ๖
๔. ลูก ๆ ศิษย์เก่าโรงเรียนจันทบุรุษอนุสรณ์ ๒๕๑๘
๕. คุณพ่อบุญเลี้ยง - คุณแม่มงคล วงษ์อาจ
๖. คุณแม่ทัศนีย์ ฤทธิน้ำคำ ผู้อำนวยการบริหารฝ่ายตัวแทน บริษัทกรุงไทยแอ็ดซ่า สาขาร้อยเอ็ด
๗. คุณสุทธิพงษ์ ศิริเวช ประมง จังหวัดมหาสารคาม

๘. ผอ. ศิริพร ศิริเวช บริษัทกรุงเทพฯ
แอนด์ซ่า

๙. ผู้จัดการ อุดมลักษณ์ บัวนิล
บริษัทกรุงเทพฯแอนด์ซ่า

๑๐. ผู้จัดการรอรชร หาญแท้
บริษัทกรุงเทพฯแอนด์ซ่า

๑๑. ผู้จัดการอาทิตย์ คำมี
บริษัทกรุงเทพฯแอนด์ซ่า

๑๒. ผู้จัดการวัลลภ ศรีซัดเค้า
บริษัทกรุงเทพฯแอนด์ซ่า

๑๓. คุณครูสมพร เวชกามา
คุณครู คศ.๓ โรงเรียนบ้านป่าย่าง

๑๔. อาจารย์ ดร.มลฤดี เขาวรัตน์
รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานิสิต มมส.

๑๕. อาจารย์ ดร.สุมลวรรณ ชุ่มเชื้อ

๑๖. คุณแม่คำผัด ทวีพันธ์

๑๗. คุณสง่า เทนี่ยวบุผผา

๑๘. คุณพ่อบุญหนา หงษ์ทะนี

๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร
กุ่มพล

๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะเนตร
จันทร์ธีระติกุลย์

๒๑. คุณครูอุไรวรรณ พนมเขต

๒๒. คุณแม่เพ็ง ศรีนวลจันทร์

๒๓. คุณพ่อสมจิต ชัยงาม

๒๔. คุณแม่ดี ไชยงาม

๒๕. คุณวิชัย ศรีนวลจันทร์

๒๖. คุณครูบุญถัน เทียมใจ

๒๗. ศูนย์พัฒนาวิชาการเพื่อการ
เรียนรู้ CADL

๒๘. อาจารย์ ดร.ชัยภัทร พลายบัว
และครอบครัว

๒๙. ครอบครัวลพไพรี - ครอบครัว
สามารถ จังหวัดมหาสารคาม

๓๐. คุณครูณัฐยาภรณ์ กล้าหาญ

๓๑. คุณครูพนม ทวีพันธ์

๓๒. คุณพ่อสมาน โพธิสาร

๓๓. คุณแม่ลิ้ม ลพศรี

๓๔. คุณแม่วิไล ลากมาก

๓๕. คุณแม่ทองม้วน นารี

๓๖. คุณพ่อคำสอน พนมเขต

๓๗. คุณประพัฒน์ คำพร

๓๘. คุณครูวราพร คำพร

๓๙. คุณแม่ปอน ว่างวน

๔๐. คุณพ่อชาย กงทัฬ

๔๑. คุณแม่สมบุญถัน กงทัฬ

๔๒. คุณแม่ถ้ำทอง ศรีชาติ

๔๓. คุณพ่อเรืองศักดิ์ โพธิ์หมุด

๔๔. คุณพ่อสุรัตน์ อาจสุโพธิ์

๔๕. แพทย์บรรจง พรหมพิลา

๔๖. คุณไววจน์ อ่อนปุย

๔๗. พ่อผู้ใหญ่บุญตา ไสยะอาด

๔๘. คุณอาทิตย์ ศรีแสง

๔๙. คุณบุญรวม มั่งศรี

๕๐. คุณประยงค์ ทวีพันธ์

๕๑. คุณครูอดิเรก วงษ์อาจ

วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑. บุตร-ธิดาคุณแม่สมบุญถัน

๒. โรงเรียนบ้านดงครั้งใหญ่

๓. โรงเรียนบ้านนกกะ

๔. คุณครูศิริพร มูลทรัพย์

๕. คุณแม่พวงพิศ ตริพงษ์

๖. คุณครูบรรจบ วรสิงห์

๗. ร้อยตำรวจเอก โกวิทย์ ทั้นประดิษฐ์
 ๘. คุณแม่น้อย ศรีฮาด
 ๙. ร้อยตรีเชิญจารึก แก้วมณี
 ๑๐. คุณแม่แทน โพธิ์หมุด
 ๑๑. คุณแม่เหรียญทอง พรหมพิลา
 ๑๒. คุณพ่อประจวบ วงษ์คำสิทธิ์
 ๑๓. คุณแม่เทียมจันทร์ วงษ์คำสิทธิ์
 ๑๔. คุณพ่อผัน ศรีนวลจันทร์
 ๑๕. คุณแม่ประนอม แสง
 ๑๖. ลูก ๆ ศิษย์เก่าโรงเรียนจันทร์เบกษาอนุสรณ์ ๒๕๑๖
 ๑๗. คุณแม่สุนทร แก้วห้องคำ
 ๑๘. ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มมส.
 ๑๙. คุณแม่สมัย นิรินทร์
 ๒๐. คุณแม่वासนา อากุสุโพธิ์
 ๒๑. คุณแม่สมจิต วรรณชนะ
 ๒๒. คุณพ่ออุทร ไสสะอาด

๒๓. คุณพ่อปาน ทวีนนท์
 ๒๔. ปลัดวิทยา หาญชัยศรี
 ๒๕. กำนันกรรณิการ์ มีมา
 ๒๖. ศ.อบต. อุทัย เทียมจันทร์
 ๒๗. คุณพัฒน์ศรี ศรีฮาด
 ๒๘. คุณพ่อเสาร์ ทวีนนท์

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

๒๙. บุตร-ธิดาคุณแม่สมบูรณ์ ไชยงาม
 ๓๐. พ.ต.ท. ไพรัช ศรีแสง
 ๓๑. ผอ.สุวิทย์ - คุณครูบังอร มูลทรัพย์ และครอบครัว

(ยังไม่สิ้นวันงาน จะมีเพิ่มเติมอีก)